

Khăn thướt ng nh ai,

Khăn rí xu ng đ t.

Khăn thướt ng nh ai,

Khăn v t lên vai.

Đèn thướt ng nh ai,

Mà đèn không t t.

M t thướt ng nh ai,

M t ng không yên.

Đêm qua em nh ng lo phi n,

Lo vì m t n i không yên m t b ...

( Trích Ca dao yêu thướt ng tình nghĩa - sách Ng Văn 10 – t p 1- Trang 82 - Chướt ng trình chu n - NXBGD năm 2010)

Chúng ta bi t r ng, tình yêu v n là đ tài muôn thu . G p g , yêu thướt ng r i đ n tướt ng t là nh ng b c đ i quen thu c trong tình yêu l a đôi. Nh ng cung b c tình c m, ngõ ngách yêu đ ng, n i lòng tướt ng t trong th ca nói chung và ca dao nói riêng là muôn màu muôn v . Đ u cho xã h i phong ki n x a có l m kh c nghi t v i tình yêu, nh t là v i ng i ph n , nh ng chúng ta cũng ph i th a nh n r ng: khi tình yêu lên ti ng thì s khát khao tình yêu l a đôi s bùng cháy trong t ng nh p đ p trái tim tu i tr , b t k đó là chàng trai hay cô gái . Ti p c n bài ca dao "Khăn thướt ng nh ai,...", tôi th y m m lòng tr c s s chia tâm t , tình c m chân thành c a ng i con gái v m t tình yêu mà ch h ng p .

Tr c h t, đó là n i nh da di t, chân thành v ng i yêu thướt ng. Q a đúng là bút th màu c a tình yêu chính là n i nh ! S nh nhưng c a ch y không đ gì che đ u đ c. Hình nh khăn, đèn, m t đã nói lên đ u đó. Khăn v n là bi u tướt ng c a tình yêu, là k v t tình yêu. Khăn thướt ng nh ai hay lòng ng i thướt ng nh ai? Khăn vô tình "r i xu ng đ t" hay ng i th n th đ v i r i khăn? Vi c đ i p l i c câu th "Khăn thướt ng nh ai" kh c sâu n i nh trong tâm h n ng i con gái đang yêu. Trong sáng, chân thành và cũng mãnh li t, đ n đ p xi t bao khi cô gái đã không tìm đ c n i tình mà đ tuôn r i n c m t. Đ u này khi n tôi nh đ n l i ca dao:

Nh ai em nh ng khóc th m,

Hai hàng n c m t đ m đ m t m thân.

Không đ ng l i i đó. N i nh thướt ng còn g n li n s tr n tr c, thao th c. Tâm t , tình c m c a ng i con gái ti p t c đ c tác gi dân gian khéo léo b c l qua hình nh giàu ý nghĩa bi u tướt ng là đèn và m t:

Đèn thướt ng nh ai,

Mà đèn không t t.

M t thướt ng nh ai,

M t ng không yên.

C m r i đ đ n hi u th , ng i đ c ch t hình dung vài nét v v ch - gi a b c tranh khuya tĩnh l ng, bên m t ng n đèn, m t ng i con gái v i đôi m t đ m trong đêm nh ng n đèn "không t t" và m t "ng không yên" b i thao th c, đ i ch tình yêu. Ch c r ng, ph i yêu th t lòng, mãnh li t th t lòng thì ch y m i tr n tr c s ng h t mình v i tình yêu dành cho ng i y nh th !

M t đ u l là càng s ng h t mình cho tình yêu, ng i con gái trong th l i không sao tránh kh i nh ng lo phi n r t ... con gái:

Đêm qua em nh ng lo phi n,

Lo vì mất nôi không yên mất bả...

Quả thật, đây là điếm sáng thơ hiên đợc vớ đợp cớ a chớ mà cũng là nét đợp tâm hiên cớ a ngợi phớ nớ. Viết Nam: Luôn lo lợng, vun đợp tình yêu hợnh phúc. Chúng ta biế t rợng: tình yêu thuợc vào phớ m trờ tình cớ m trờ u tợng, là tâm tình hiên dâng. Nói nhớ nhà thơ Tago:

(Trái tim anh lợi là tình yêu)

Nào ai biế t đợc chiớ u sâu và bớ n bớ cớ a nó

Em là nớ hoàng cớ a vớ ng quớ c đớ

Ớy thơ mà em có biế t gì vớ biên giớ i cớ a nó đâu...

(Bài thơ số 28)

Thợc tợ, khi con ngợi ta càng trờn trợng tình yêu thì thợng mang tâm lý lo lợng, số tình yêu vớ t mớ t. Ngợi con gái trong thơ cũng không ngoớ i lợ. Đợng nhớ ban đợu, chớ cớ kim nén cớ m xúc nhợng đợn lúc tình cớ m lợn át mớnh liớ t, chớ đớ không ngợ i bớ t ra nớ i âu lo trớ i đợy trong lòng. Nói ra đợu này cũng là cách chớ thợy mình có trách nhiớ m vun đợp, gìn giớ tình yêu hợnh phúc. Chớ lo không yên mất bớ bớ i tình yêu trong xã hợi phong kiớ n còn gợp nhiớ u ngớng trớ. Yêu thợng đớ nhợng liớ u có đợn đợc cùng nhau đợ xây đợp mớ t hợnh phúc trớ n vớ n? Trong tợng lòng yêu thợng cớ a chớ đợng nhớ có cớ phút than thân trách phớ n cớ a ngợi phớ nớ ngày xớ a... Là ngợi ngoớ i cuớ c nhợng cớ m và thợng quý ngợi con gái Ớy, tôi tin rợng chớ số đợn đợc vớ i tình yêu trong sáng, chân thành mà mình hợng Ớp Ớ.

Khép lợi bài ca dao, khép lợi chuyớ n tình cớ m cớ a mớ t ngợi nhợng cũng là hé mớ bài hợc cho mớ i chúng ta khi đợn vớ i tình đợi, tình yêu. Rợt cớ n lợm nhợng phút giớ tợng tợ trong sáng, chân thành và mớnh liớ t đợ khớ i nguớ n cho mớ t tình yêu bớ n vớ ng...(Tợp chí TGTT số 434 tháng 7 năm 2014)

Hoàng Thợy